

STUDENTEN WEEKBLAD

13^e Jaargang.
No. 26.

HOOFDREDACTEUR: J. E. A. DE VOGEL.
REDACTEURS: C. TELLEGEN, NOTODININGRAT, A. DE JONGH,
W. F. A. ROËLL, E. HIJMANS, G. B. VAN DE WERFHORST, J. H. VAN ROSSEM.
VAST MEDEWERKER IN ZAKE STUDIEBELANGEN: A. J. STARING.

Zaterdag
8 April '11.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. W. W. W. W. W.
J. W. W. W. W.
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: v. Leeuwenhoeksingel 17.

Toegetreden tot de Redactie:
J. H. VAN ROSSEM.

BERICHT.

Het volgend nummer verschijnt Vrijdag 28 April. Stukken voor dit nummer worden ingewacht vóór Woensdag 26 April, 's namiddags 4 uur.

Inhoud.

- 1 October 1898 — 1 April 1911.
Uit de Delftsche wereld.
Aan Voort en den President van het Delftsch Studentencorps, door C. Tellegen.
Antwoord aan twee Hagenaars, door Voort.
Antwoord aan T. S., door Voort.
Studiebelangen.
Delftsch Studenten-Corps.
Weekverslag.
Gedachten en gedichten.
Een Ode, door Flipje.
Onmacht, door C. W.
Brief uit Meijerij, beschiensst wel de leste, door Bbk.
Wetenschap en wijsheid.
2de antwoord aan den heer H. Strang Az., door J. Ingerman.
Boekbespreking.
Lotusknoppen, door J. v. R.
Ingekomen boeken.
Feuilleton.
Socialdemokratische Zukunftsbilder, I. Trauerkunde.
Technische Hoogeschool.
Correspondentie.

1 October 1898 — 1 April 1911.

1 October 1898 verscheen ons eerste nummer, 1 April 1911 vierden wij ons koperen feest. Vele zijn de Redacteurs die hun tijd en naam aan het weekblad, ons S. W., gaven, ontelbaar zijn de stukken en brokken schrijverij die daarin gastvrijheid vonden. Want gastvrij is het weekblad geweest, gastvrij zal het blijven. Niet aldus dachten echter zij in wier gedachtenkring oorspronkelijk het denkbeeld tot het oprichten van een weekblad te Delft was opgekomen.

A. Netscher, C. F. Loke en J. van der Waerden waren het, wier stuwende kracht een beweging veroorzaakte tot oprichting van een zelfstandig blad naast de toen in Delft veel gelezen Minerva en Vox Studiosorum. Op de vergadering tot oprichting was evenwel het meerendeel der toekomstige lezers het met hunne denkbeelden oneens en werden zij buiten de zaak zelve gelaten. Dit meenings-

verschil was de oorzaak van het eerste twistgeschrijf in het weekblad. Wij willen daaruit enkele gedeelten overschrijven om een, al is het dan ook zwakke, schildering te geven van de denkbeelden dier dagen, waaraan ook ons blad zijn ontstaan te danken heeft.

„Mijne heeren hoe komt het, dat gij de mooie geest, waardoor tot het oprichten van het nieuwe blad besloten is, niet hebt kunnen bewaren, dat gij die heilige uiting niet hebt kunnen beschermen tegen beduimeling van andere individuen; hoe komt het, dat gij den schoonen weg, die voor u lag, verlaten hebt voor een middenweg, die lag tusschen dezen en dien van degenen, die ver, zéér ver van u moeten staan; hoe komt het, dat gij de heilige gevoelens van anderen (en ik geloof, dat die ook eens de uwe waren) hebt vertrappt om te transigeeren, om abonnés te werven, o God, wat een afdwaling! Weet ge, dat ge op weg zijt de herinnering aan eene schoone gebeurtenis (als het eerste initiatief tot oprichting van dit blad was) uit te wischen in de reeds zoo schoone historie der Delftsche democratie, als gij hetgene, dat u dierbaar moest zijn, verraadt en overlevert aan de macht van toekomstige abonnés, een lezend publiek, dat de noodzakelijkheid der oprichting niet zoo intens gevoeld heeft als gij. . . . .

O mijne heeren, zeg dat het niet waar is, al wat ik in verbittering tegen U heb neergeschreven, zeg dat ik mij heb vergist, dat gij u hebt vergist, dat gij u slechts een oogenblik heb laten afvoeren van den heerlijk mooien weg, dien Van der Gon Netscher u gewezen heeft, maar dat gij nog in u hebt dat oude krachtige gevoel, dat ook onder ons studenten steeds zal bestaan en dat gij de kracht ook bezit dat gevoel te uiten en het onschendbaar hoog te houden, dat gij niet schrijft voor de vermeerdering van het aantal uwer abonnés, maar dat gij luid spreekt voor uwe overtuiging, dat gij uw blad niet zult verlagen tot een peil, waar „Intransigeant” (bittere ironie!) en een „Petit Journal” staan; laat zien dat gij de kracht bezit om eene gemaakte fout rondweg te erkennen en te herstellen.

En dan laat het blad komen! in een strijd geboren waarin zijn beginselen den ondergang dikwijls nabij zijn geweest, zal het na de overwinning des te krachtiger in het leven treden om iedereen zijne opinie te zeggen, om de rotte plekken onzer hedendaagsche Studenten-maatschappij aan te wijzen en zoo mogelijk uit te snijden, de ondeugden, gebreken en de anti-ontwikkelingsgeest te bestrijden zonder aanzien des persoons; om vooral de jongeren te leiden en hen te waarschuwen tegen al wat hypocritisch en geestverdoovend is in deze kleine wereld van jonge Nederlanders, en laat het dan nog meer, nog veel meer moois doen, dan zal het zelf eene schoone, eervolle, zelfgekozen richting uitgaan, waarheen ieder student, die wat voelt voor de vooruitgang van ons leven, het zal volgen,

dan hoop ik, dat het eens — analoog aan de Revision conquise van de Aurore — de voldoening zal mogen hebben, het studentenleven, dat het mooiste leven kan zijn, uit zijne tegenwoordige staat opgeheven te zien, dank zij het initiatief van eenige Politechnici en Indologen en met de medewerking van de vertegenwoordigers van alle Nederlandsche studenten.

Dat de „Delftsche Aurore” haar schoonen strijd beginne!”

(P. C. Swart, in 't S. W. van 8 October 1898 No. 2.)

Waarop een redacteur antwoordde:

„En toch wil je je tegenstander zoo graag bestrijden; er gloeit een groote strijd lust in je om hem te overwinnen in 'n eerlijken strijd om Waarheid, en vol verlangen rijdt ge rond, brandend van ongeduld om die schoone godin te doen eerbiedigen en vereeren . . . .

Maar er komt niemand.

En toch ben je met je vrienden daar gekomen om te vechten, te overwinnen, niet om elkaar z'n dapperheid of fijnheid van spel te toonen. Daar zijn ze allen van overtuigd en dat is ook voor niets nut. Nee, maar die anderen, die moeten zwichten, die moeten voelen de zwaarte van je arm, de kracht van overtuiging, die heftig geuit wil worden; die je wil prikkelen met je wapens, opdat ze toch ook zullen strijden, zich blootgeven.

Maar ge kunt ze niet bereiken, ze zijn er niet en zonder doel rijdt ge rond.

Zoo zou het blad zijn indien het idee van Netscher doorgevoerd werd. 't Is waar, als allen gezamenlijk zingen een mooi lied, dan kan dat veel uitwerken; dan kan er waarheid en kracht uit die juichende tonen klinken; dan kan zoo'n machtig geschal van Mooi en Waar imponeeren en, veel goed doen.

Maar dan moet dat gehoord worden!

En dat vergeet je geheel in je brief.

Er is daarenboven iets unfairs in dat gezamenlijk optreden op eigen bodem tegen vreemdelingen.

Nee, laten we eerlijk met open vizier strijden, elk op z'n plaats, laten we niet het terrein voor ons behouden en ieder maar uitdagen! Nee iedere partij even sterk, de eene partij de eene helft, de andere partij de andere en vallen er aan de eene zijde, goed, ze kunnen vervangen

Feuilleton.

Socialdemokratische Zukunftsbilder.

I. TRAUERKUNDE.

Kleine kleuters blond en blij,
Slapen in een bed van zij . . . .
Kleine kleuters arm en schraal,
Slapen in een hospitaal . . . .
Kleine kleuters lief en teer,
Gaan naar onzen lieven Heer . . . .

(SPENHOFF.)

Du arme Erde, deine Schmerzen kenn ich . . . .

(HEINE.)

Dit zijn de geboorten des hemelsen der aarde, als zij
[geschapen werden. (BIJBEL).

Annie, unser gutes, herziges, kleines mädchen, ist tod! Kann man es fassen, dasz plötzlich starr und leblos das kleine Wesen daliegt, welches immer so fröhlich und munter um uns herumsprang, verstumm der Mund, der herzliebplanderte, gebrochen die Augen, die in so hellem Glanze strahlten, wenn hier auf diesem rundem Tische das Weihnachts-bäumchen für ihr strahlte oder dort auf der Kommode ihr Geburtstagskuchen mit dem Lichtchen erglänzte?

worden, want ze hebben recht op dat terrein; het is hun eigendom. Laten we dan vechten met onze innige overtuiging met ons innig entoesiasme, met 'n heerlijke absolute vrijheid om te uiten, te zeggen, met sterk geschal van woorden. Hoerah! Dan zullen er vallen van weerskanten, dan zal er met groote verbittering en opgezweepte haat geworsteld worden, dan zullen er gekwetsten zijn . . . . Maar eindelijk zal de strijd eindigen en die het sterkst de Waarheid dienden zullen overwinnen! En we zullen elkaar de hand geven na den strijd, vergevingsgezind, omdat we vochten met entoesiasme voor 'n goede zaak en niet om elkaar te kwetsen.

Als je dit begrepen hebt, zult ge ook inzien, waarom alle studenten opgeroepen werden tot ondersteuning en sympathie. Omdat het blad zal zijn 'n blad voor allen, 'n officieus terrein, waar ieder recht op heeft om te zeggen wat hij wil. En uit de vele overtuigingen, die daar zullen verkondigd worden met geheele openhartigheid, uit al de gezegden en antwoorden, zal ieder denkend student het zijne nemen volgens zijne sympathie.”

(J. Gratama in 't S. W. van 8 Oct. 1898, No. 2.)

Deze bijna, idealistische schildering van het weekblad als algemeene kampplaats tegenover het denkbeeld van de heraut eener enkele richting en overtuiging, werd weder gevolgd door een lang woord der andere partij, waaruit:

„. . . . ons blijft, dunkt mij niets anders over dan de gebeurde dingen te *aanvaarden*. . . . Men begripte dit woord „*aanvaarden*” ook volstrekt niet als iets dat naar eenige concessie zweemt. Het is een vaststaand feit, dat men ons eene gelegenheid om een idee te verwezenlijken heeft afhandig gemaakt, hoe dit dan ook moge geschied zijn. Het nieuwe blad is een volmaakt *anders* blad, en wij voelen, er niet *dát* voor. Wij hebben het eenvoudig in de rij te plaatsen der 4 of 5 overige studenten-weekbladen, en dan te erkennen dat het na de Propria eene verbeterde editie van de andere is. Voor zoover enkelen onzer nog *medeoprichters* ervan zijn, staan zij er gansch niet nader mee in relatie, dan dat zij zich voor hun abonnementsgeld *liever* rechtvaardig en on-autokratisch behandeld zien, dan Minervaasch-onhebbelijk; verder gaat de toe-neiging geenszins. . . . De dingen laten ons koud; en alleen hebben wij er een breeden glimlach van helder genoeg

Ach ja, erst jetzt verstehe ich die Worte des Dichters:

„Er blies een nijldige rukwind
En knakte een bloemeken af:
Een kindeken is gestorven
Van 't wiegskén naar het graf”.

Und gerade heutē ist ihr Geburtstag. Zie de lieflijke zonnestrallen vergulden de wegen daar buiten en de vogeltjes fluiten een vroolijk lied (waarom ook niet).

De andere dagen waren treurig en vol sombere luchten. Wij wisten onze lieve kleine Annie in het Kinderheim en aldoor gingen onze gedachten daar heen, naar al die kleine bedjes; naar dat ééne kleine ledikantje met dat smalle bleeke gezichtje, wat we ons alles slechts door hooren zeggen voor konden stellen. Juist nu, vandaag was het eindelijk de eerste vroolijke dag, haar verjaardag. Meine arme Frau war Vormittag in das Kinderheim gegangen, um zu versuchen ob sie an diesem Tage ihr Kind wenigstens für einem Augenblick sehen könne. Fröhlichen Herzens und lächelnden Mundes fragt sie nach dem Kinde. Da nach einer Pause — sie muszte Namen und Wohnung wiederholen — schneiden ihr die kalten Worte in das Herz, das Kind sei über Nacht an der Bräune gestorben die Mitteilung wäre soeben an die Eltern abgesandt worden.

Alors, elle s'aperçut qu'elle n'avait plus rien à faire, plus jamais rien à faire, — sie sinkt starr auf einen Stuhl zurück, dann aber elle se lève et va coller son front aux vitres froides, — sie kann es nicht fassen, dasz Annie,

voor over, wanneer we ten laatste aan de gedachte toe zijn, de na-ons-komende „jaren” voor de domme vlegelmanieren der „lange leidsche jassen” voor goed te hebben gevrijwaard. . . . .

Maar hoe précair en illuzoir dan ook de „voordeelen” van het nieuwe blad mogen wezen in vergelijking met die van het oorspronkelijk geplande, — het blijve erkend dat het „voordeelen” zijn voor de middelmatige massa op zichzelf.

Mocht de groei in de *hoogte* niet meer kunnen worden versterkt, het is te verwachten dat een groei in de *breedte* zal worden bevorderd of in 't leven geroepen. In dit opzicht zal men ons misschien de baas zijn.

De *tijd* wil wellicht voor de bedoelde categorie in Delft eerder een groei in de volle breedte naar een slap radikalisme, dan een spitsen groei naar de verre democratie. . . . . In ieder geval mogen we in de nabijte van den strijd niet uit het oog verliezen dat, al had er iets *beters* kunnen tot-stand-gebracht worden, toch het nieuwe blad in vergelijking van een ouwe-hoer als Minerva, een „frisch, gezond, en lang-niet-onaardig kevertje is. Al hadden we liever 'n ernergetieke, hooge vrouw zien heenschrijden, we behoeven daarom deze aardige kleine nog niet norsch en onvriendelijk te ontvangen, ze blijve vol goeden moed en behoude haar frissche wangen.

(A. Netscher in 't S.-W. van 20 Oct. 1898, No. 4).

Zoo was dus het pleit beslecht en uit het denkbeeld van een blad van overtuiging en democratie het gastrijke weekblad geboren dat nu nog elke week zijn Delftsche lezers vindt.

Tot slot nog overgenomen hetgeen Jan van der Waerden, die onderwijl tot de redactie was toegetreden, tot besluit van dit twistgeschrijf schreef:

Aaneensluiting.

„Zoo is het dan gezegd, duidelijk en kalm, hoe de 2e groep oprichters tegenover ons heeft gedaan. Tegenover ons, die de voorbereiding begonnen en den strijd wilden strijden. Tegenover ons, die het initiatief voor de eerste vergadering hebben genomen.

Op die vergadering waren velen.

Vele opinies werden uitgesproken en onder deze vele was het die van Netscher, Loke en mij, die sterk op den voorgrond trad en . . . . later zijn we er buiten gehouden.

ihir Kind, gestorben sein soll, es wird, es musz ein Irrtum sein. En tot de pleegzuster, stamelt zij: ma chère, donnez-moi de l'eau-de-Cologne, s'il vous plait. — „Merci, thank you”, she says, as the lively nurse plentifully besprinkled with the fragrant compound the mothers mouchoir of finest cambric.

Maar woest vlamt de wanhoop weer op. Zij rukt zich de haren los en als een furie tot het uiterste gétergd, als een tijgerin, beroofd van haar jongen, krijscht zij door het wachvertrek:

Neen groenend woud en duizend zangerkelen,
Neen lachend meer, waaruit de lisschen doemen,
Neen bosschen, die de nachtegalen roemen,
Ik kan niet, lokkend lover der abeelen!”

und sie stürzt der Aufseherin nach in den Leichenkeller. Da liegt das arme Würmchen in seinem langen roten Nachtröckchen. Alles Anrufen, Küssen und Klagen der Mutter vermag es nicht auf zu wecken, want eeuwig slaapt, wien 't lachend leven vlood. Then she leans against the wall, motionless, speechless, paralysed by desperate sorrow. O God hoe lang moet dit harte nog kloppen? Hoe dit alles zoo vlug gekomen is bij de duchtige ziekte, wie kan het zeggen. Kouvatten was er aan voorafgegaan, waarschijnlijk 's nachts.

Das Kind strampelte sich ja auch bei uns Nachts immer so blos, aber dort wachte kein Mutterauge sorgsam neben dem Bettchen jedes Einzelnen unter den Hunderten von kleinen Wesen. Terwijl al deze gedachten zich verdringen in het hoofd van de arme vrouw, wil de nurse haar zachtjes

Voor de buitenwereld, hier de Delftsche studenten, werd in den circulaire van Rosenwald het kloek besluit tot oprichting van een nieuw blad bekend; maar de massa kende niet onze oorspronkelijke plannen, hier werd tijdelijk niet op gelet.

Nu is het gezegd: Onze opinie, onze ideeën zijn weergegeven door Netscher, onze verhouding tot het blad uiteengezet en het is daarom, dat ik mijn stuk, dat hetzelfde wilde doen, heb ingetrokken.

Laat nu onderling kraakeel dan ophouden en ieder naar vermogen meewerken in het blad, waar is: „Goed recht voor alle gezindten”, maar dat als eisch stelt: „Goede trouw in de stukken, n.l. de stukken geschreven uit overtuiging, alleen om de zaak zelf.”

(Jan van der Waerden in 't S.-W. van 20 Oct. 1898, No. 4)

Uit de Delftsche wereld.

Aan Voort en den President van het Delftsch Studenten Corps.

Verstomd heb ik gestaan over de oppervlakkigheid waarop beide bovengenoemde personen de oorzaken van het verschijnsel der spoorstudenten hebben beschouwd. En al moge het eerste schrijven van Voort als een ten hemel schreidende klacht van een in schoolsche banden geknelde studiosus gerechtvaardigd zijn, deze verontschuldiging kan zeer zeker niet gelden voor den *daarna* uitgesproken — gewoonlijk wel overdachte — Diërede van den president van het D. S. C. Drukken wij nog eens af:

„Men zal zeggen dat dit „sporen” meestal om finantieele „redenen gebeurt, maar dan zou ik willen wijzen op zoovele „buitenlandsche academiesteden, waar zeer arme studenten „ook een veelbewogen leven meemaken, rijk aan impressies. „Niet allen kunnen natuurlijk hier in zekere weelde leven, „maar wanneer werkelijk de ernstige wensch bestond om „in Delft te kunnen wonen, zouden, naar ik meen, allen „zonder hoogere onkosten hiertoe kunnen komen.” (Diërede). En

„gebrek aan wilskracht gepaard gaande met een algeheel „gemis aan besef van hetgeen tot den vorming van den „mensch-ingenieur behoort en noodig is.” (Artikel van Voort).

Oppervlakkig noemde ik deze beschouwingen en wel omdat een ieder, die m.i. deze zaak ernstig beschouwt, moet inzien dat het spoorstudentendom *wel* zijn economische, *wel* zijn finantieele oorzaak heeft. Bevestigd wordt dit ook door

wegleiden. She comes towards her but she stops her „Don't come near me”, she cries, don't touch me, luister één oogenblik wat in mij leeft, luister, luister. Gij weet immers zuster wat Kautsky zegt in zijn „Freiheit und Notwendigkeit”; hij deelt het leven in twee stukken: ons verleden en onze toekomst. Wat is het verleden? Dat is natuurlijk het afgedane, zuster, datgene, waarvan wij allen gelooven, dat het causaal bewerkt is, dat het noodzakelijk geweest is, zoodat het niet vatbaar is voor zedelijke beoordeeling; maar hij liegt, en ik beoordeel wel zedelijk en ik veroordeel u zedelijk, dat gij niet gezorgd heb voor Annie. Kautsky zegt dan: de toekomst schijnt ons alleen het terrein, voor onze handelingen, waar wij doelstellend optreden kunnen, waar wij kiezen moeten, waar wij verantwoordelijk zijn, waar wij vrij zijn. Maar, zegt Kautsky, die toekomst zal verleden worden, dus dat van zoo net is gezwam in de ruimte, zuster, en ik ben het met hem eens, ik kan niet zeggen: ons hart is niet achterwaarts gericht, maar onze blik is op u gericht o God! (O Allah, gij zijt groot en Mohamed is uw profeet!)

En peinzend woelden in haar hoofd de gedachten: „Die vorgeschriebene Ventilation bringt stets einen frischen Lufzug in die Schlafstube, vielleicht war auch das Kind beim Baden nicht rasch und sorgsam genug abgetrocknet, es musz ja in solchen groszen Anstalten gar manches etwas summarisch besorgt werden. Vielleicht auch hat die veränderte Ernährungsweise das Kind schwächer und daher empfindlicher gemacht, als es bei uns zu Hause war. Doch was hilft uns jetzt alles Nachforschen und Grübeln; unsere

de van twee zijden gekomen repliek op het schrijven van Voort; bovendien weet elk, die eenigszins thuis is in de lijst der ingeschrevenen aan de T. H., dat juist de jongere, juist vooral de eerste jaars, in Delft wonen en het meer de oudere zijn die ons stadje vlieden. Van waar deze trek uit Delft? Omdat de levensstandaard hier is opgevoerd, omdat onze spoorstudenten hier niet *kunnen* vinden, wat zij op billijke voorwaarden elders ontvangen en omdat de voordeelen die de Delftsche samenleving biedt niet opwegen tegen de meerdere duurte der eerste levensbehoeften, want, hoe prozaïsch ook, onderdak en voeding blijven hoofdfactoren, ook in ons studentenleven.

Elk die in de onderdeelen van deze kwestie, b.v. slechts het vraagstuk der kamerhuren, dieper doordringt, komt tot de overtuiging dat, moge overvraging dan wel woningnood eraan ten grondslag liggen, er in Delft een woning- of zeggen wij beter een kamervraagstuk voor ons bestaat.

Bij elk onderdeel komen wij tot een dergelijke overtuiging: het vraagstuk is zoo eenvoudig niet.

De weg tot verbetering ligt voor ons: een neerdrukking der levensstandaard en een opvoering der voordeelen onzer samenleving zijn daartoe de middelen. Merkwaardig is het dan hoe Voort, in het bij vergissing achtergebleven slot over een krachtiger samenleving sprekend, het D. S. C. ten strijde oproept; terwijl de president van het D. S. C. tegelijkertijd sprekend slechts een nagalm van Voort's klacht aanheft en als met blindheid geslagen geen enkele weg tot verbetering ziet, zelfs is in de door hem gesproken woorden niets te vinden dat er op zou kunnen wijzen dat hij althans op eenige wijze een middel tot verbetering gist!

En hoewel ik met Voort van meening verschil over de hoofdoorzaak van het spoorstudentendom, acht ook ik het Delftsch Studenten Corps de aangewezen organisatie. Ik wil Voort niet het gras voor de voeten wegmaaien, waar ik vermoed dat deze in de belofde vervolgen in onze rubriek de Delftsche wereld wel nader zal aanduiden en uitspreken hoe hij zich een krachtige ontwikkeling van 't D. S. C. in de naaste toekomst denkt. Slechts dit: Treurig heeft het mij gestemd dat een president van ons Corps, sprekende over zulk een algemeen verschijnsel, *niet heeft kunnen of willen uiten* dat slechts de ernstige wil in en van het Corps om *alle* studeerende te omvatten en *allen* van zijn overdaad te geven *noodig* is om aan vele, en ook deze, misstanden voor goed een einde te maken.

Men onderzoekte dan echter de zaak eerst grondig en bedenke dat men staat tegenover een *economisch* verschijnsel.

C. TELLEGEN.

Antwoord aan twee Hagenaars.

Omtrent het vraagstuk spoorstudenten en vakverenigingen worden cijfers door U gevraagd, wij kunnen ze U geven

teuere Annie kann dadurch nicht wieder lebendig werden. „Quoi qu'il en soit, Brahma zij eer!"

Ik zie naar buiten, denkend aan wat daar dezen morgen gebeurde en in droeve melancholie reciteer ik:

„Weer wordt de wereld mooi van 't zachte waas beweuen
Der lichte lentekleur! mager, in strak gewaad
Staat daar, alleene vrouw, die niets meer vraagt van 't leven."

Hoe zal zij dit leed dragen? Sie war so erschüttert und gebrochen, dasz sie aus dem Kinderheim zu Wagen direkt in die Krankenanstalt übergeführt werden muszte.

Annie was een nakomertje, een benjaminnetje, als eenige dochter na de jongens. Was alles haben wir von dem Kinde gehofft und geträumt, wenn es erst erwachsen sein würde! ¹⁾

Eens in gloedvolle bui had ik van haar gezegd:

„Gij zijt het edel-teere
danslichte maagdelijn,
dat mij zal leven leeren
en maken sterk en rein.
Gij zijt het korenblonde,
verheven jonge kind,
Dat heelt al diepe wonden
Dat lachend-zacht bemint!"

¹⁾ Noot van den corrector. Dit is wat al te persoonlijk onder den tegenwoordigen Senaat.

van het gezelschap Practische Studie, civiel en bouwkundige vakvereniging: aantal leden te Delft 215, buiten Delft 110; aantal civiel en bouwkundige ingeschreven te Delft 240, buiten Delft 187. Van het totaal 240 te Delft zijn slecht 25 geen lid of $\pm 10\%$, van het totaal 187 te Delft zijn 77 geen lid of $\pm 40\%$. Verder commentaar overbodig.

Waar U de oorzaken van het spoorstudentendom bespreekt kunnen wij U daarop antwoorden:

1°. *Gezondheidsredenen* zijn *natuurlijk* geen *kleine* reden voor de persoon zelf, doch vormen wel een *kleine* oorzaak voor het verschijnsel in 't algemeen.

2°. *Finantieele omstandigheden*. Hierover blijken de meeningen zeer uit een te loopen, een grondig onderzoek daarnaar zou zeer gewenscht zijn. Hiermede bedoelen wij niet zoozeer een onderzoek naar de finantieele draagkracht der studenten als wel naar de praktijken der Delftsche burgerij in deze, alsmede naar de kamer- en levensstandaard te Delft.

Reeds bij het neerschrijven van ons oorspronkelijk betoog voelden wij echter reeds min of meer het gevaarlijke van het achteloos op zijde schuiven dezer oorzaak en schreven toen reeds: „maar wanneer dit werkelijk de bron van het kwaad zou zijn, dan . . . ."

3°. *Gebrek aan wilskracht*. Kunnen ouders hun zoons niet in Delft laten wonen dan hebben wij het geval in 2° besproken en stellen zij ze daartoe niet in staat dan is dit een onvergeeflijke fout der ouders, in welk verband wij het geheel eens zijn met de woorden van den president van het D. S. C. in zijn Diërsrede. Dit bedoelden wij echter niet met „gebrek aan wilskracht". Gij zelve keurt trouwens de houding af van hen: „die uit vrees voor afleiding van de studie, gepaard gaande met een zwakke wilskracht, toch de samenleving in Delft den rug toekeeren" en die bedoelden wij.

Verder is zeer zeker het „gemis aan besef van hetgeen tot de vorming van den mensch-ingenieur behoort en noodig is" een zuiver persoonlijke fout, maar juist zij die deze fout hebben, zien in het sporen geen kwaad en daardoor wordt dit mede een oorzaak van het spoorstudentendom.

Hoewel wij het met U inzake het verschijnsel „sporen" vrijwel eens blijken te zijn, kunnen wij U onmogelijk toegeven dat — zeer zeker naast andere — dit niet één der remmen op onze *Delftsche* ontwikkeling zou zijn. Mensch wordt men door zelfstandig te leven, ingenieur door zelfstandig te studeeren; mensch-ingenieur door een zelfstandig studieleven.

Moge deze waarheid tot U doordringen en zoo Uwe omstandigheden het toelaten, wenschen wij U van harte toe, dat wij U nog eenmaal mogen begroeten als *twee Delvenaren*.

VOORT.

(Zie verder Tweede Blad).

Eerst dacht ik het Ernst, dien goeden jongen, pas morgen te zeggen en grootvader zou het heelemaal niet weten; er hatte Annie seit Mutters Geburtstag nicht mehr gesehen. Ich dachte: Nun kan er ihr nicht mehr Geschichten erzählen, wie so oft, wenn sie auf seinem Schosze sas und immer wieder aufs Neue von Rotkäppchen und dem Wolf zu hören verlangte.¹⁾ Franz und Agnes in ihrem Amerika haben natürlich keine Ahnung. Fast jedesmal brachte er ihr etwas mit, wenn er von der Arbeit heimkehrte. Das wuszte der kleine Schelm. Aber ik heb 't hen toch maar verteld, waarop Ernst schreiend uitriep:

O Mutter, Mutter, hin ist hin,
Verloren ist verloren.
Der Tod, der Tod ist mein Gewinn.
O wär' ich nie geboren! —

En grootvader, met een traan in 't rechteroog, de grijze lokken schuddend:

De mensch nochtans, die op aarde is, blijft niet, hij wordt gelijk de beesten die vergaan.

Dit zijn de geboorten des hemels en der aarde als zij geschapen werden.

¹⁾ Idem. Slaat dit op het streven der bouwkundige faculteit?

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 8 APRIL 1911. No. 26.

Antwoord aan T. S.

Wanneer de heer T. S. beter lezen geleerd had, zou vooreerst de Redactie niet op een dusdanige wijze met ons worden verward. Hoewel wij zeer betreurden dat ons stuk in tweeën was gehakt, dachten wij bij 't lezen van het „Bericht van de Redactie” dat wel een ieder zou begrijpen dat kop en staart één door Voort geschreven artikel vormden. Niet aldus T. S.. Verder zouden dan zijn kunnen weggebleven: de zeer gezochte zinnen over het motto, de hallucinaties over Scholen en „Muster” onder 3°, de aardigheden over kroegbezoek onder 4°, de onzin onder 7°, de verwarring tusschen kleine oorzaken van een *verschijnsel* en groote dito voor het *individu* onder 8°, de zinspelingen op geheel buiten de kwestie staande verleidingen (zie Antw. aan Twee Hagenaars) onder 10° en eigenlijk het geheele aanhangsel. Het stuk was dan wel wat korter geweest.

Wij willen T. S. uitleggen, dat de schildering der spoorstudenten in het allereerste begin van ons artikel (tot aan de cijfers) natuurlijk onmogelijk voor elk spoorstudent — er zijn er echter vele zoo — is vol te houden, (1° blijft dus onbewezen). Dit is ook meer het lyrische gedeelte, dat de lezers moet wakker schudden uit hun gelijkmoedigen slaaptoestand en dit blijkt bij T. S. een dusdanige uitwerking te hebben gehad dat hij zich tot het schrijven van een stuk heeft gezet waarbij elk woord van ons moest worden tegengesproken. Bewijs: uitdrukkelijk schreven wij, juist omdat eerst gesproken was van „belemmering der studie-organisatie en ontwikkelings-samenleving” dat „een, ondanks alles (ondanks die belemmeringen heer T. S.) krachtige samenleving moest worden tot stand gebracht”. T. S. distelleert daaruit in zijn aanhangsel een tegenstrijdigheid!! Uw samenleving was eerst *onmogelijk* en nu weer *wel mogelijk*, voetert T. S.

Even verder volgt daarop een volkomen onbegrijpelijke zinsnede over plagiaat. Uit dat oogpunt van willens en wetens, overal wat tegen te willen schrijven, moeten wij dit stuk dus bekijken en dan komt dadelijk tevens een eigenschap van 't geheel uit de mouw, nl. het schoon wasschen der spoorstudenten met het vuile water der Delvenaren.

Bewijs: Wat doet het tot de daden af van te vroeg wegloopenden op college, of er ook telaarcomers zijn? Wat doet het er toe of er ook Delftsche teekenmachines zijn, wanneer wij bewezen dat juist tengevolge van het *machinale sporen* de machinale studie bevorderd wordt (6°) en ook tengevolge van het sporen geen zelfstandigheid bij den student ontstaat en deze zich geen vrijheid naar aanleg of voorkeur veroorlooft? (4°)

Over de kwestie der vakbeweging en de financieele schaduwzijde (9°) kunt u een en ander lezen in mijn antwoord aan Twee Hagenaars.

Het groote verschil tusschen uwe en onze opvatting springt echter in 't oog in het geschrevene onder 2° en de tweede helft van 6°. Juist dit meer in de techniek werken, juist dit meer over studie (of over voetbal) praten der spoorstudenten, en het door u volstrekt niet begrijpen van hetgeen wij met de Delftsche verleidingen bedoelden, zie, daar teekenen die het wanhopige der toestand toonen. Wat den mensch-ingenieur is, ontgaat u. Het ontgaat u, dat gij door een zelfstandig studentenleven — dank uwe ouders dat zij u daartoe instaat stelden — uw menschvorming zoo bevorderen en zoo in 't voordeel boven uwe mede-tijdgenoten, die geen universitair onderwijs genieten, geraken kunt, dat het eens van u zal heeten: „Hij heeft gestudeerd”. En dan bedoelt men daarmee niet, dat u een differentiaalvergelijking kunt oplossen, maar dat gij u zelve een algemeene ontwikkeling eigen hebt gemaakt onder de gunstigste omstandigheden, die het hedendaagsche onderwijs biedt.

Dat er ook voor u eens licht ontstoken worde.

VOORT.

Studiebelangen.

HANDLEIDING-VEREENIGING.

Stand der werkzaamheden:

Burgerlijke Bouwkunde. In overleg met prof. Itz en de bouwkundige commissie is aan den heer Schwagermann opgedragen het vervaardigen van een handleiding voor de burgerlijke bouwkunde, zooveel mogelijk de bij het college uitgereikte autografieën volgende en daarnaar verwijzende.

Kennis van Bouwstoffen. Reeds geruimen tijd is de bouwkundige commissie de voorbereiding opgedragen van een handleiding voor de kennis van bouwstoffen. In overleg met prof. van der Kloes zal dit voornamelijk geschieden in den zin van een verzameling tabellen en andere gegevens. Door gebrek aan tijd bij den bewerker, den heer van den Arend, is een en ander echter vertraagd.

Analytische Meetkunde I. Waar deze handleiding is uitverkocht, is in overleg met prof. Versluys besloten tot het uitgeven van een tweede herziende druk en daartoe de opdracht verleend aan den heer C. B. Biezeno W.-I. Deze tweede druk, welke het groote voordeel zal bezitten, meer dan de vorige, bij het huidige onderwijs aan te sluiten, zal vóór den aanvang der nieuwe cursus verschijnen.

Analytische Meetkunde II. Om vergissingen te voorkomen wordt hier tevens medegedeeld dat van A. M. II nog zeer voldoende voorraad aanwezig is (doordat Technologen slechts A. M. I gebruiken) en dus van een tweede druk nog geen sprake kan zijn.

Mechanische Technologie. In overleg met prof. van Royen en de werktuigkundige commissie is aan de heeren van Dongen en Ploeg het samenstellen eener handleiding naar deze colleges opgedragen.

Litteratuur-opgaven voor Civielen en Bouwkundigen. Reeds lang hadden de bouwkundige en de civiele commissie de opdracht stappen te doen om te komen tot bovengenoemde uitgave. Zulks stuitte evenwel af op de moeilijkheid om een bewerker te vinden. Waar het onderwijf verschenen boekje van „Practische Studie” voor bouwkundigen slechts opgaven omtrent het constructieve geeft en het geheel een zuivere titelopgave is, heeft het Bestuur, in welks bedoeling het steeds lag naast de titels ook verkorte inhoudsopgaven op te nemen, de aandacht der betrokken commissies nogmaals hierop gevestigd. De bouwkundige commissie heeft nu zelve met de bewerking een aanvang gemaakt. Deze uitgaaf zal door de zoozeer verspreid liggende stof echter wel eenigen tijd vorderen.

Verzameling Wiskundige vraagstukken voor het propaedeutisch examen. In overleg met afdeeling der Algemeene Wetenschappen van de T. H. en de betrokken commissie is besloten tot het uitgeven van een zoo volledig mogelijke verzameling der wiskundige prop. examen-opgaven zoowel voor de zoogenaamde algemeene (C, W, E en S) als voor de beknopte cursus (T, M en B). Tevens zullen daarbij worden opgenomen de opgaven voor Theoretische Mechanica voor Technologen. Deze uitgaaf zal zeer waarschijnlijk ook vóór den aanvang der nieuwe cursus gereed kunnen zijn.

Vervolgens worden besprekingen gehouden ter voorbereiding van de volgende uitgaven:

Verzameling vraagstukken uit de Theoretische Mechanica.

Theoretische Mechanica voor Technologen.

Beschrijvende Meetkunde.

HET BESTUUR.

CENTRALE COMMISSIE.

Op 't Candidaatsexamen in Juni 1911 zal voor Mechanische Technologie de kennis van die onderwerpen geveerd worden welke in de beide cursussen 1909/10 en 1910/11 zijn behandeld.

Tentamens, afgelegd bij Prof. Van der Burg zijn niet meer geldig.

Delftsch Studenten-Corps.

Weekverslag.

Negen uitgeknepen menschen,
Werden aan den Verversdijk,
Onbarmhartig opgesloten;
't Is haast ongelooftelijk!

Eerst heeft een pianospeler
Tot den troep het woord gevoerd,
Waarna ook nog de ontemb're
Schot wat heeft geouweh....;

Nadat een oud-secretaris
Van de D. S. A. F. V.
't Schofterig geheel gekiekt had,
Liet men 't zaakje gaan in vrée;

Maar het wachtende gepeupel,
Snakte buiten nog naar méér;
Liet zijn opgeheven vuisten
Dalen op hun ruggen neer.

Huilend liep het heele zoodje
Toen naar moeders pappot heen;
Eén er van is 't aan gaan geven,
Want hij vond het héél gemeen! —

W. H. v L. heeft het pad gevonden naar..... het vrij
liberale kamp. Zijn politieke loopbaan nam een aanvang,
getuige zijne belijdenis op de S. P. Het ga je goed, de
grootheid op!

De sla werd dan ten slotte nog aan de vergetelheid
ontruikt!

Gedachten en Gedichten.

Een Ode.

PROLOOG.

Welaan dan, wéér de lier ter hand genomen,
De stramme snaren tot een lied gestemd,
En 't speeltuig, dat zoo lang geen harten roerde,
Den vrijen loop gelaten, onbeklemd! —

Een minnezang, een dartel lied,
Aan de D. V. S. V.!
Wie kent die lieve meiskens niet?
Wie zingt niet gaarne mee?

Wien is het niet als mij gegaan,
Wie, die niet steeds bedenkt,
Aan welke van de heele schaar,
Hij hand en harte schenkt?

Want Jo en Nel, en To en Jet,
Die willen even graag,
Ze zitten met de vossierij
Soms deerlijk in d'r maag.

Dat vak is nu heel goed en wel
Maar, zooals altijd bleek:
Komt er een vrijer in het spel,
Dan laat ze 't in den steek. —

En dat is trouwens ook maar goed,
Want samen ingenieur,
Dat is toch wel wat al te bar,
Dat is een groot malheur!

Wat kwamen dáár voor kinders van?
Heb 'k bij mezelf gezeid:
Die stakkers sprongen uit mekaar
Van ingenieuzigheid! —

Maart 1911.

FLIPJE.

Onmacht.

Diep in zich zelf te voelen leven
Een ziening vol van glans en licht,
En die de wereld willen geven,
Zooals zij in Uw ziele ligt....

Haar dan tot beeld te willen scheppen,
Dat zich om woorden welft en weeft....
En bij 't schrijven zien verleppe
De geest, die slechts in 't harte leeft....

En later, nuchter, bij 't herlezen
Der woorden, die daar samen staan;
Zien, hoe 's dichters ware wezen,
Mèt de geest is heengegaan.

C. W.

Brief uit de Meijerij, beschieft wel de leste.

't Is nou bekant veertien doage geleje da'k eenen brieve-
kaart kreeg, waarup ze mie skreve as dat ut in Delft weer
us te doen woar, en woar in ze mie vroge of 'k ook kwiem.
Nou om zoo'n bietje frissigheid op te doen, dà motte nie
afsloan war? Zoo kwiem het dan, da'k in Delft verwoaid
rakte en het heele gedoetje us op min gemak heb oangekeke.
Toen 'k in Delft kwam op „ons" Café, toen stinge der
allegoar lui-stoele gereed en doar hadde ze opgezet P. A. B.,
G. v. d. Ik vroeg wat dat leste beteekende en toen zinne
ze, as dat dà beteekende „Gehoord vandoag". Gleuven deie
'k nie en gullie? Nou we zate doar heel plesant in een
huukske, en doar kwame een poar kels bij ons zitte die
om te beginne meer ophadde as un biefstuk. Er sting een
lang taofel mi glaoze en een gruun kleed der over, krek
een rechtbank, en doar achter hadde het teneel; doar op
zouen ze keume die speule en toen vroeg 'k of doar den
burgervajer permissie veur gegeve had en of den president
van eer en deugd da oók goed gevonden had, moar toen
zinne ze dat da niet hoefde, want ut woar heel netjes en
't zou domme minsen geen aonstoot geve, en as dà nog nie
helpe zou, dan zou der wel een speulen veur van Dijk.

Krek twaalf ure kwiemen der allegoar mooie kels binne
mi zwarte jassen, krek een deftege trouwerij, veurop gong
een klein menneke, mi een lief snoetje dà was de boas, en
alle goar hadde een mitte hoam um der nek en rooi linte
mi medallies, der oan. Toen in eens gong h'et licht uit,
ik viét gauw mien portemenée, want ge kunt het nooit
wete war? Toen sloeg het twaalf uur, het mijerde en
bonsde en bromde as een katedroal en toen begonnen ze
allemaal te huile krek as bij ons op de kermis in een
wilde-beeste spul, ... dà woar een gezang zeie ze, nou
veul meer als een gehuil war het nie, ge zou ter doof van
worre. Toen gong het licht weer aon en wier de bel geluid,
tenminste ze deeën of ze luiden, en toen klom de president
op een stoof, ze zeeën as dat ie er op twee sting en toen
begon ie me een preek te leze, een preek', met zukke
sch'one woerde, da 'k er stil van wier en vroeg an min
buurman of je da nou woar zoo gleuve most en war of je
da buukske koope kon; toen zui mie buurman as dat ie
dat alle goar zelve geprakkezeerd had, bel bel, hoe kan 't,
hoe het is het meuglik war, 't woar zoo veul, het gong zoo
hoóg, da 'k eens noar bove kijke most, want dacht ik, zoo
met een dan voart ie regelrecht noar bove, door de plefond
heene.

Moar in eens toen zee ie roare dinge, en toen had ik
um wel bij een erm wille pakke en zegge: „Pas ter op
justke, pas op den burgervaojer!" Nou toen ie uitgesproke
had, toen begon de kemedie. Dà war plesant en in joare
he'k zoo'n goei kemedie nie gezien, en da hadde die justke's
knap gedoan, heel heel knap.

Zoo der tussen in had-de al die kels aon den toafel wat
te zegge, het was het ouwe liedje, de een zee tegen den
ander, „wâ bin de gij toch een flinke vent", en dan den
ander weer tegen den eene kiek hetzelfde. Da's nou iedere
keer zoo en ze moste de moar afschaffe, das toch moar
elkoar flauwe complimentjes zegge en alle andere verveele
ze der meê. Toen doar tussen in hadden we de kemedie.
In eens kwam er een op de planke, het woar krek een
geest, werante, docht ik, woar kumt die vandoan? Hij
zou het wel eens vertelle, neffe me zeeën ze dat dà de
Corpsmoagd war; een moagd en zoo springe, da begreep ik

nie goed. Ze begos te zinge: „zie doar kumt Brabantia"! „krek menneke", zee deze koenerig en viert heur achter in zen nek en geef um een zet, dat ie van de planke vloog; en toen wierde alle heure die spelers er af gegooid. Een poar prebeerde het tegen te goan, en oan zoo een vroeg ik: „Ben de gij van Dijk?" „Nee", zee die. „Nou dan weet 'k toch wel wie de dan bint, dan binde van Aggele. „Nee"! zee tie, en toen keek ie me oan, zoo vuil man, dà ik verschoot er of en tegen um zegge most, da 'k me doen zeker vergist hai. Moar dat afsmijte da mot ook ophouwen. Ze moake de heele boel kapot en de keure, die goat verloore. Da motte ze nie weer doen, moar aon den andere kant motte de kemedie spelers er oan denke, da's ze moar nie alles meuge zegge, da ze die zoo den een of ander die het verdiend heit er deur hoale das goed, want de waarheid die motte die moar eens goed hoore, kinders zegge de waarheid war? Maar onze mister zee altijd: kinders meuge nie alles zegge, en das ook weur woar.

Nao een tijdje was al dat geklassineer uit, en gelukkig, toen zag de zeure kèls die eerst mi zukke uitgestreke faosie's oan die taafel gezete had de mi witte jassen aon, allegoar krek eender! „Wel", zin 'k „wà zin da veur uitkieke, hebbe zie die tegenwoorig ook al hier?" Toen leeien ze de vinger op der mond en mog ik nie vorder vroeage; moar as die zeure kèls bij het Café hoore, krek as wit-kiele, dan motte ze oök een pet op hebbe, krek as bij het spoor en dan er S. P. op zette, dan kan iedereen ze sebiet kenne; beschiend denke ze: de kleere moake de man, nou dan hebbe ze hard gelijk war, waent het mot toch erges in zitte? Den anderen dag, doar woar het optocht, van sineeze, politieagenten en ouwe soldate uit een fort. Da war skon war, dà fort, nou hoefe ze in den Hoag geen ruzie meer te moake, het fort is ter nou en soldate er bij mit een marketenster ook, doar motte ze moar goed op passe, vinden jullie nie? Ook was ter Lucifer, dà was veur de kemedie, die mog wel iedereen zien, waent Vondel was doar nie een vrind aon en over een poar joare dan kumt daar vast een standbeeld in Rome van en beschiend ook wel een in de plek van Viktor Hugo op de mert, krek bij het stadhuis en dan zal de president van eer en deugd doar wel bar veul skik meê hebbe.

's Middags zoate we aon een groote toafel in het Café, daar was het plesant, doar zagde zoo veul jonkheid bij elkander, zoo veul enthousiasme zou de mister zegge, zoo veul frissigheid en zoo veul ongedwongenheid, zoo as ge nergens ziet. Die kèls die iederen dag uit het het spoor goan, die muste doar ook eens komme, de misters van de school hebbe immerst toch vrijaf gegeve en hebbe ze toch tijd zat doar veur woar? Dan kosse ze eens zien, hoe het is student te wezen. Ze weten da niet war? Maar waarom komme ze dan niet? Zin ze doar veur zukke ouwe mensen? Alez veuruit jongus, kijkt ut eens aon, doe us meê, bin is jonk van harte en leer oe les dan twee dage veuruit, da ge uitslape kunt; vroag eens aan Pa of Ma of ge ook student moagt weeze, ge zet het toch op oe noamkoartje war? 't Was petent in orde, da mot gezeid worre. Die witkielen hadden er fiks veur gezorgd, moar „onze dirk" had meegewerkt, dat ut een oard had, bravo dirk, da hedde knap kloar gespeuld, ge kent oe vak, da's de waarheid, dà mot gezeid worre.

Veul, veul schoons is ter bij jullie in Delft, in jullie wêreld, het us ter warm, begrip te dà? Ge kent doar geen flauwigheid, ge geniet doar van oe lève, en as ge dat achter de rug heb, dan begript te het pas goed, dan zie de hoe vol dà leve was, krek een vol korenveld, ge botst tegen elkander oan, moar soame houdt ge oe stoande, saome en doar tusschen in bloeie korebloume en klaproze, die kleur geve aan dà veld, kleur zeg 'k, woar ge naor keike mot as ge der langst komt, en zoo lang die oare te velde stoon, dan vuul de oe Eên, moar as de noodzoakelijk komt en ge wordt rauw van oe stengel gesneê, gedorst en vermoald, dan stuift de noar alle kante, dan is het veurbij. Neeê kèls bleef saome, één geheel, een corps, alle anderen die doar buite het veld stoon, die missen zoo veul van de schoonheid en inhoud, dà ze niet begripte kunne, pas loater as ze ook geplukt worre, stoon ze gelijk uit de andere, moar zij hebben nie gestoan op dien schoonen akker, dà hebbe ze nie gehad, en daarom kèls uut den Haag, staat op uut den sloape, nou is het nog den tijd!

Den volgenden dag toen ben ik weer vurd gegaon, geen mins zag ik, ze waore allemoal nog in den sloap, want het war vreug in de morrege, buiten hagelde en sneuwde het, het was koud, zoo koud da ge de kraog van oe jas opzette

most, da was om te wenne veur nog grooter kouw die te wachte sting; moar die kels kosse sloape, tot het zunnenek weer schijne zou en zij zouden nie gesnorken hebbe, de kouw om hun heene.

Ajuus kèls, ik gleuf zoo'n bietje aon het ouwewijve gewist te zijn, moar da modde me niet van kwaoliek neme. Daorum wilde me beschiend wel verekseseere, hou doe war en houdt er de jonkheid moar in, het beschiend de leste keer da'k oe da kan zegge en zal het beschiend wel een heel bietje tijd duure da 'k oe weer eens skrijf; ik wor oud war en ouwe mense kunne de pen nie meer zoo goed opvatte war?

Tbrg. April 19elf.

Bbk.

Wetenschap en Wijsheid.

zde antwoord aan den heer H. Strang. Az.

Mag ik den heer Strang er opmerkzaam op maken, dat ik geschreven heb over het axioma: „het bestaan van God". Wanneer iemand mij op die beschouwing wil aanvallen, mag hij dus dat axioma niet in zijn „rede"neering *vooronderstellen*. Dat doet de heer S. wel; hij voert zelfs een *volgend* axioma in: „de rede Gods", zonder te zeggen, dat dit weer een axioma is en wel één, dat gedeeltelijk steunt op het axioma, dat eigenlijk beschouwd werd. Dat klopt niet geheel met de regels der menselijke redeneerkunde.

Uit: „onze kennis (is) dus slechts datgene, wat ontstaat door een consequent doorzetten van de eigen denkzinnen" blijkt weer een eigenaardige begripsverwarring. De heer S. gebruikt de woorden weten en kennis zoowel voor begrijpen, als voor gelooven, als voor hetgeen dan meer in 't bijzonder kennis genoemd wordt.

Ook gelukt het den heer S. niet het „God buiten het denken" goed te praten. Hij vertelt: ik neem aan („weet" zegt de heer S.) dat God onbegrijpelijk is, „dus buiten het denken".

Het *begrip* tafel; het *begrip* spook: enz. zijn in menschenhersen. Het onbegrijpelijke; het onbegrepen; God; Natuur; dat alles zijn *begrippen* en als zoodanig in menschenhersen, *in het menselijk denken*.

De heer S. zegt nog: „God buiten het denken beduidt: de menselijke rede kan hem niet beredeneeren"

Hierin blijken de *begrippen*: redeneeren en denken verward te zijn, redeneering en gedachte. Wanneer ik b.v. aan de Oude Kerk op het Oude Delft *denk*, dan *redeneer* ik toch niet. Wanneer men een dergelijk verschil over het hoofd ziet, komt men uiteraard tot een verkeerde uitkomst.

Verder: de geloovige zelf zal, juist omdat hij het axioma: „God bestaat" aanneemt, niet kunnen inzien, dat de ik-negeering en God-verheerlijking *samen* op Ik-verheerlijking uitdraaien. De geloovige is deemoedig tegenover God; maar God is juist het in eigen brein gevormde *begrip*; een *begrip*, waaraan op te merken is: het nadruk-leggen op en mijns inziens overdrijven van die eigenschappen van den mensch, die hem stellen boven de dierenwereld. De geloovige heeft als tusschenschakel het *begrip* God; dan hoor ik liever het onbewimpelde: „In waarheid is voor het ik alles te zoeken in het ik. Realiter zijn we niets en idealiter alles; juist de waarheid echter is idee" (Bolland, spreuk 570.)

Echter omdat de geloovige vergeet of vergeten wil, dat het *begrip* God een axioma is, ziet hij niet of wil hij niet zien, dat Godverheerlijking langs een omweg Ik-verheerlijking is.

Delft, April 1911.

J. INGERMAN.

De Redactie sluit deze polemiek.

Boekbespreking.

LOTUSKNOPPEN, Geill. Maandschrift, gewijd aan Universeele Broederschap en de Verspreiding der Theosophie. — Groningen, Steentilstraat 40. Abonnement per jaar f 2,— franco p.p.

Een goed geredigeerd, degelijk maandblad voor theosophen en hen, die het wenschen te worden. Voor meergevorderden bevat het een reeks zeer belangwekkende artikelen, terwijl het beginnelingen den weg wijst tot een diepere studie van de Theosophie. Hier en daar ook voor buitenstaanders niet geheel onbelangrijke mededeelingen.

De kinderrubriek „het uur der kinderen” brengt sprookjes en gedichten met theosophische ideeën tot ondergrond. Verder een Afdeeling voor Broederschap-Clubs.

Ten slotte bevat elke aflevering een algemeen overzicht over doel en middelen van de U. B. en het Th. Gen. Korte inhoud: Theosophie is alleen echt, mits door ons geleverd. Men wachte zich voor bedriegelijke namaak en wende zich om inlichtingen uitsluitend tot Mevr. Katherine Tingley, Leidsvrouw en Officiëel Hoofd te Point Loma, Cal, V. S. A. of tot de Universeele Broederschap en het Theosophisch Genootschap, Steentilstraat 40 te Groningen.

J. v. R.

Ingekomen boeken.

Prospektus van het bij H. MEULENHOF verschijnende
GESCHIEDENIS VAN HET ONDERWIJS IN
NEDERLAND, door DR. M. SCHOENGER. :- :-

Te oordeelen reeds naar den prospektus, die een verkorte inhoudsopgaaft geeft, blijkt het werk de moeite waard. De geweldige stof is gesplitst in twee deelen, waarvan het eerste tot de Hervorming gaat en begint bij den invloed hier te lande der Romeinsche scholen als b. v. Trier en van Kenley. De illustratie bestaat uit nog niet uitgegeven archief-prints, middeleeuwsche miniaturen, voorstellende monniken werkende in hun cel enz.

Belangrijk is 't ook voor ieder student, 't historisch verleden der universiteiten te kennen, de ontwikkeling te zien der gebruiken, der verhouding van professor tot leerling. — In 't tweede deel, waaraan verschillende deskundigen medewerken, wordt vooral op die geschiedenis den nadruk gelegd.

Nog moet gezegd worden, dat 't geheel is geschreven in vloeiende, licht-verteerbare stijl.

Technische Hoogeschool.

CANDIDAATS-EXAMENS JUNI 1911.

Het College van Rector-Magnificus en Assessoren der Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan één der in de maand Juni 1911 af te nemen candidaats-examens, genoemd in de artikelen 8—14 van het Koninklijk Besluit van 4 Juli 1905 (*Staatsbl. N° 227*), of aan eenig deel dier examens zooals deze gedeelten zijn vastgesteld bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dd. 3 Februari 1908, N°. 357, H. M. O., zich vóór 22 April 1911 schriftelijk moeten aanmelden bij den Secretaris van de Afdeeling, welke het af te leggen examen afneemt.

Voor nadere bijzonderheden wordt verwezen naar de aankondigingen in het hoofdgebouw der Techn. Hoogeschool.

AFDEELING DER SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE EN MIJNBOUWKUNDE.

De Voorzitter van de Afdeeling der Scheikundige Technologie en Mijnbouwkunde van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingénieurs-examen voor Scheikundig- en Mijningenieur, dat zal worden afgenomen in Juni 1911, zich hiervoor schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris der Afdeeling, Professor P. D. C. Kley, vóór den éérsten Mei 1911.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel en Drukkerij J. Waltman Jr., Binnenwatersloot te Delft.

Correspondentie.

Aan den heer E. J. A. R. Uw stuk is voor opname ongeschikt geacht.

ADVERTENTIEN.

D. C. M. JANSSEN,

Oude Langendijk 9.

DEWAR'S SCOTCH WHISKY	◇	. . . . .	f 2,00
„	„	„ Special.	. . . . . - 2,20
„	„	„ White Label.	. . . . . - 2,45
„	„	„ Extra Special	. . . . . - 2,60
„	„	„ Special Liqueur	. . . . . - 3,20
LORNE HIGHLAND WHISKY.		. . . . .	- 2,20
HAIG & HAIG SCOTCH WHISKY	XXX	. . . . .	- 2,20

Ontbiedt

S. LOGCHER,

: CHOORSTRAAT 46, :

die betaalt den HOOGSTEN PRIJS voor net gedragen Heerenkleeding.

²³¹⁹⁾
SANATORIUM BEEKBERGEN
≡ voor lijders aan tuberculose. ≡

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

Litteratuur-Verzamelkastjes Kaartsysteem.

Zeer practisch en aanbevolen door H.H. Professoren.

Technische Papierhandel, - Teekenbehoefden,

A. VAN DER BURG Azn.

CHOORSTRAAT 23. - TELEFOON 344.

C. MENSERT Pzn.

Gasfitter en Loodgieter.

OUDE DELFT 146.

Repeteeren Bouwkunde,

voor B¹⁻⁵ en C¹⁻⁵ door ervaren Bouwkundig

Opzichter-teekenaar. Toezicht op teekenwerk, enz.

Voordeelige condities en gemakkelijke afbetaling.

Brieven onder No. 5672, Bureau van dit Blad.

E. DE GROOT,
hoek VOLDERSGRACHT 33,
geeft de HOOGSTE prijzen voor ge-
dragen kleederen. Sedert 1870 bekend
onder den naam van VOGELI.